

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus »Fejérmegyei Napló« a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására »Fejérmegyei Napló« czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:

Egészévre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:

BILKEI FERENCZ.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent-István-tér 1.

Egyes számok kaphatók: Rotter I., Weisz H. és Krausz V. tözséjében.

Mit hoz az új-év?

Ifju Zichy János gróf.

Új évek, régi emlékek; elmúlt esztendők, új remények, ez az ami ébren tartja az emberiséget.

Az évek kergetik egymást s nem áll meg semmi a természetben. Ez a természet rendje.

A megállapodás — dekadencia.

Politikai életünk dekadens. Mióta, hogy megtörtént a fuzió és a volt nemzeti párt idealizmusát felszívta a nagyon is reális szabadelvűség, ugyszólván megállott Magyarországon a politikai élet óra mutatója.

A szabadelvű pártban folyik tovább a felszívódás és vegyülés processzusa, de ez annyira igénybe látszik venni az erőket, hogy nem jut már arra, hogy az állami élet gépezete a nemzeti érdekkör szférájában tovább mozgattassék.

Mindenki zavarba jöhetne ama kérdésre: mely irányba halad ma azon uralkodó párt a hazában, melyre a nemzet többsége rábízta az ország sorsát? Halad-e egyáltalán?

Minden kérdésre csak egy választ hallunk: szabadelvűség. Ez minden esetre legkényelmesebb.

De azt kérдем, lehet-e ezzel megelé-

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TARTALMA.

Kóczos.

Ugy rajta maradt ez a név, hogy nem is tudták már másképen szólítani. A szegény anyja pedig ugyancsak fésülte, simította volna, meg is kente, hogy csak úgy ragyogott belé, hanem azok a fekete, kunkori hajszálak csak nem akartak sehogyszé szótfogadni. Kibujtak itt is, ott is, ha még oly szorosan fonták is bes egy óra mulva megint olyan volt a szegény Zsuzskó, mint valami megtépászott kis varju.

Ősz felé járt az idő, a libákat is behajtották. Zsuzskó is átszámolt a maga seregével, — egy hija se volt. Karcsu, szép állatok lettek a sárga pihés jóságokból, olyik úgy tartotta a nyakát, mint valami hattyu. A Badicza Márcsa csapatjában felénél több lógatta a szárnyát. Rácsaptak ostorral, vagy megdobálták őket. Hogy sziszegtek szegények! föl is gázogott egyik-másik, mintha csak panaszkodott volna. Persze ha megértene valaki az ő nyelvüket! Ugy, De Zsuzskó megértette valamennyit. Gyer ide te fehér, te búbos, gyer ide te kurtábbik! szólongatta őket s azok körülfogták Zsuzskót. Maguk alá szedték a vörös lábaikat, bedugták csőrüket a fölfújt tollaikba.

A nap is mintha szebben sütött volna rájuk. Aranyszín fátvölt borított körül-körül a tájra s mint a csupa gyémántviz, olyat játszott tőle a kis utszéli árok. Most már mindennek vége. Az égre szürke felleg borult, a gyöps legelő elázott. Zsuzskónak úgy hull a könnye, mint az eső, a hogy átszámolja őket egyenként. Aztán jól vigyázzanak rá! kőti még lelkére min-

gedni. Azért élünk alkotmányos államban, hogy határozott elvek szerint kormányoztassunk s nem szabad, hogy a véletlen szeszély, vagy egy nem definiálható akarattal ingadozó hullámaira legyen bízva az ország hajója.

Miért történt a fuzió? miért változott meg állítólag a rendszer? miért foltozták meg a liberalizmust, ha dacára mindennek nem bontakoztak ki előtűnk a jövő?

Agráriusok, merkantilisták, liberálisok és konzervatívok, radikális demokraták és fidei kommisszárius arisztokraták, atheus filozofusok és az egyházpolitika néhány megtért ellenesei mind-mind ott egyesülnek Széll Kálmán köpönyege alatt, mindenik egyenként onnan hirdeti tanát, onnan suttojja jelszavát, onnan remél üdvöt, irt a sajtó sebekre.

Nem hihetetlen jelenés-e ez? nem bizonyítéka-e ez annak, hogy a magyar politikai világból kivesszett az önállóság, sem hatni nem tud a kormányra e többség, sem a kormány által nem engedti magát befolyásoltatni.

Egy méhraj ez, melyben mindenik méh azt hiszi magáról, hogy ő a királyné, azért nem találja meg a raj az irányt, a melyben haladnia kellene, mert nincsen vezetője, vezetője pedig azért nincsen, mert mindenik azt hiszi magáról, hogy ő dominál.

denkinek, a hogy az édesanyja csizmáiban nagyokat czupogva megy hazafelé a sáros udvaron keresztül.

No, hogy még nem átalja megsírni azokat az oktalan állatokat, — korholják érte otthon.

Zsuzskó nem szól rá semmit, hanem azután csakugy lopva huzogatja végig a foltos kis könyökét az ora alatt az arczán.

— Ne sirjál te! szól rá az anyja újból. Még azt hiszik, hogy valami pityókös természeted van ha ki lesz sirva a szemed, tudod hogy peszranak hittak. Eredj inkább nézd körül az ünneplődet.

Zsuzskó kiszédeleg a kamrába. Magára vesz vagy három szoknyát, egymás tetejébe: kéket, pirosat, sárgát. Biz az egyik kurtább, mint a másik, a legfelső tán a legkurtább, de úgy kapta innen is, onnan is, nem nagyon mérték hát hozzá. Hanem az a haja! Édesanyja elkezdte bontogatni. Nem nagyon vigyázhat szegény, az ujjaiha minduntalan beleakad, mosni volt tegnap is, s hogy mésszire laknak a várostól, bizony kifujta a szél mire hazatért. El se dughatta, mert egy kis maradék éeltl hozott. Olyan lett tehát reggelre még a karja is, mint a reszelő. Az a pajkos kunkori haj meg mindig oda talál, vagy kiugrik a kezéből.

Hanem azért mégis elkészültek. Zsuzskó megtanul szépen köszönni és az anyja kezébe adja a vasalt zsebkendő, a mivel templomba szokott járni. Majd hazahozop egy vasárnap, mondja. Indulnak. Az asszony a fekete ruhájában, a mit az ura temetésére vett azelőtt őt esztendővel.

Ennyit ért el a jog, törvény és igazság jelszavával uralkodó kormány a tisztá választások után.

Ezeket látva, mindig inkább igazat kell adni a néppártnak, mely nemcsak hogy nem gondolt fuzióra, aranyhidak építéséhez nem fogott, hanem lett mindig határozottabb és erélyesebb ellentél, sőt erélyessége és határoottsága azon mérvben erősödött, a mely mértékben fogyott a ható erő az uralkodó pártban.

Egy érzés tartja ma még össze a szabadelvű pártot, és ez a néppárt iránti animozitás.

Gyüölölik a néppártot először azért, mert ez egy élő szemrehányás, mely szünetnélkül hirdeti az egyházpolitika kudarcát, de gyüölölik azért is, mert félnek tőle azon egyszerű oknál fogva, mert a néppárt egy szikla alapon álló ellenzék, melyben az erőt nem a tagoknak száma, hanem a programjában az alkotó elvek sulya képviseli.

Ha valamikor volt szükség egy kompromisszumokra nem hajló ellenzékre, ugy az most van, amikor az uralkodó párt összes tevékenysége egy, az ősi szél által lengett nádszál szereplésében összpontosul. Ezt a feladatunkat ez új-évben is jól akarjuk teljesíteni.

Ugy ám, őt esztendeje eszi a keserves özegegyi kenyeret.

Félénken kopognak az első ajtón. Nem felélel rá senki. Benyitnak, hát csak az előszoba volt, a »forház« a hogy később Zsuzskó megtanulta. Mennek beljebb egy szép nagy szobán keresztül, ott már nem igen kellett kopogatni. Az ajtó nyitva volt félíg. Igen hangos beszéd hallatszott ki a szobából, a »nagysága« bizonyára pörölt valakivel.

A kettő félénken megállott. Az asszony elszorult szívvel a leányára nézett, de az vigasztalta az anyját: ne féljen édesanyám, engem nem bántanak, mert én jó leszek.

Nagyot fohászokdáltak és megint, ezuttal hangosabban kopogni kezdtek. Megálltak a küszöbön. Zsuzskónak olyan hangosan dobogott a szíve, hogy szinte keresztülhallatszott a festő rékljén. Elfogódva szorongatta a zsebkendőjét. Ő nagysága a tüköből adta utasításait, nem külömb hangon, mint egy bakakaplár.

A szőnyegen két kis fiú gurigázott. Térdeikről lecsuszott a harisnya, a bársony kabátka vedlett volt rajtuk, egyiköknek ki is látszott a könyöke belőle. A képük össze volt karcolva, pedig formás kis arcuk lett volna máskülönben. Az asztal mellett egy, már nagyocská fiú ült. Szőke, kékszemű, nem is hasonlított a másik kettőhöz. A ruhája is rendezesebb volt és tisztább. Kis kanári madarával játszatott s nyujtogatta fele sovány, átlátszó kezét, miközben hihetetlen vékony hangon szólongatta: mándi, mándi!

Ő nagysága pár ideges mozdulattal megfordult. A leányt végignézte tetőtől-talpig s az-

Városi közgyűlés.

A tegnapi városi közgyűlésen Pollák Ármin biz. tagnak majdnem érthetetlenül előadott felszólalásai huzamosabb ideig derűtségekben tartották, sőt hangos kacajra fakasztották úgy a bizottsági testület tagjait, mint a hallgatóságot s az efféle jelenetek épen nem alkalmasak arra, hogy a közönségben bizalmat érleljenek meg ama testülettel szemben, melynek komolysága, tekintélye, nagy fontossága munkássága előtt tisztelettel meghajlunk s képesséjétől, hivatott tevékenységétől a város szellemi és anyagi haladását reméljük. S mert az ilyen komikus jelenetek erre nem vezethetnek, csodálkozásunknak adunk kifejezést, hogy a mindenkor tapintatos elnök-főispán a biz. testület zajos kacagásán ütközött meg, a mi természetes folyamánya volt Pollák Ármin szereplésének s épen ezért véleményünk szerint ez utóbbinak mielőbbi megszüntetése illetet volna inkább elnöki hatáskörébe a nélkül, hogy a szabad szólásjog sérelmet szenvedett volna. Általában az egész közgyűlés a közügyek fontosságához illő komolyság tekintélyes zománcát nagyon is nélkülözte s inkább valamely kupaktanács, mint egy önkormányzati joggal felruházott törvényhatósági bizottság komoly tanácskozásanak ismérveit viselte magán. A zöld asztal mellett tegnap oly gyakran és hosszan felhangzott kacaj tehát korántsem örvendetes, hanem nagyon is elzomorító jelenség.

Füth Pál báró főispán a közgyűlést megnyitván ez alkalommal sem mulasztotta el a bizottság szép számmal megjelent tagjait komoly és higgadt tanácskozássra inteni, a mivel hogy kevésbé érte el a kívánt eredményt, mint óhajtott volna, akarjuk hinni, hogy a helyzet kényszerűsége követelte, mert az elnöki megnyitót után Pollák Ármin biz. tag emelkedett szólásra, a kinek nagyon is héber kiejtésű szavait éber figyelemmel hallgatta a bizottság, bizonyára csak azért, hogy egy derült félórát szerezzen magának. Ugy is lett. A felszólaló sokalja a megyei közkórházban az ápolási díjakat s indítványozza, hogy a régi városi közkórház műszereit vigyék át az új kórházba, állítsanak ott fel 15-20 ágyat s a városi betegeket városi orvosokkal gyógykezeltessek Pollák ur tehát a megyei kór-

tán kimért éles hangján, a miről már le se tudott szokni, mondta: megfogadlak. A bérédek ugyan csak a felét adom és azt is csak úgy, ha nem lesz olyan kéczos.

A két impozitor, a ki figyelve nézte az új áldozatot, a ki hivatta lesz őket mulattatni, egyszerre elragadtatva kiáltott föl: kócos! és egymásra néztek huncutan: pompásan lehet vele csúfolódn. A harmadik, a sápadt, egykedvűen hívogatta a kanáriját: mándi, mándi!

Kócosnak hát mindjárt ott is kellett maradnia, mert egy elmulasztott vizit a mama részéről, — pótolhatatlan veszteség lett volna.

Szépen telt a délután, Zsuzskó egészen elfelejtette libuskáit. Tetszett neki a szép ház, szép szobák, nagy tükrök, puha szőnyegek. Tetszett neki a kis sárga madár, a mint pötyögve csi-csergett a parányi csőrével. Szinte elégedett volt magával, a mint este kifekűdt szal.nájára. Egy kicsit fázott ugyan s a szobaheli jó puha szőnyegre gondolt, milyen jó volna belebujni! de hát a többi cselédék is csak szalmán aludtak. Csak a nagysága élesztorku kis kutyája alá kellett tenni egy darab pakrócot.

Nagyhírtelen elaludt Zsuzskó. A magafajta növendék-leányoknak roppant jó alvójuk van. Nem is álmodott, úgy elszunnyadt. Egyszerre ijedten ugrott föl: »aj Istenem, mi volt az!«

— Bolond vagy, kis kócos, — nevetett a szakácsné, — hát még ilyet se hallottál? A nagysága csöngetett, eredj hamar, bajuk van a gyerekeknek.

ház keretén belül városi kórházat akar létesíteni? Hát biz ez elég neveléses is, lehetetlen is, a mit Havranek polgármester hamarosan igazolt is. A műsereket illetőleg pedig kijelentette, hogy azok egy része a létesítendő cselédmenhelyé lesz, a másik részre pedig a járványkórháznak lesz szüksége.

Pollák Ármin újra felállt s mert legkedvesebb emberével, a főkapitánnyal foglalkozik, a kacajjal vegyült zajban percegig nem jut szóhoz. Megjegyzi, hogy a főkapitánnyal nem lehet »rokonzenvesen« beszélni, mert nem tesz különbséget biz. tag és mások között. (Hatalmas zaj és derűtség.) Ismeri a főkapitányt, mert szomszédja; azt azonban nem érti, mit vétettek a csibék, libák stb. a főkapitányt úrnak, miért nem szabad élő állatokat hetipiacon kívül árulni.

Reé főkapitány a miniszter elvi jelentőségű határozatára hivatkozik, mely szerint hetipiacon kívül, vagyis más napon, csakis szoros értelemben vett élelmi cikk árusítható, az élő állatok pedig ilyenek nem tekinthetők.

Most már harmadszor áll fel Pollák Ármin, elfogy a közönség türelme, de a tömeges »Eláll!« kiáltás nem hozza ki sodrából a felszólalót, sőt egykedvűen megjegyzi, hogy hallgassák meg, ez nagyon jó, örülni fognak neki. A hatás persze nem maradt el. Pollák ekkor a tűzrendészeti szabályrendeletéről akart beszélni, de csak akart, mert mikor már néhány perccig összefüggéstelenül evickelt a szóadatatban, felkelt Reé főkapitány s elmondta, hogy miről akar Pollák úr beszélni. A felszólaló urat ugyanis meg kellett büntetni, mert a megengedettnél több szalmát hordatott be a város belterületén levő bérelt istálló-jához. Ez fájt neki, ezért akart interpellálni. Zajos derűtség követte e kijelentést, mire már a főispán is figyelmes lett, s a városnál eddig megszokott csendes és komoly tanácskozást ajánlotta a bizottság figyelmébe.

A komikus izű felszólalásokat most már komoly tárgyalás követte. Tóth István főjegyző a közg. bizottság s több szakosztály újra alakítása tárgyában jelent. Mindenekelőtt a közg. bizottságból kilépő hat tag helyét töltsék be titkos szavazás útján. A szavazatszedő bizottság elnöke a szavazás megejtése után a következő

Zsuzskó föluggrott és dobogó szívvél tapogatózott a sötétben. A jó anygala vezette, hogy betalált a hálószobába, kereszttől a hosszú, sötét folyosón. Meg is ütötte magát néhányszor, de oda se nézett neki.

— Takard be Patyókát! szökött ő nagysága csipkés ágyfodrai közül. Patyóka éktelelenül visított, a mire Aczika is rákezdte, hogy őt is megringassák. Szegény kis kócos azt sem tudta, melyikhez kapjon előbb. Melyik is a Pali, melyik a Laci, mert becületesen nevükön így hívták őket.

A kis sápadt fiu csöndesen aludt kis ágyacskájában, csak néha mondta álmában, szakgatva: mándi! mándi! Akkor is a kis madarával bibelődött.

Zsuzskó bizony majd hajnalig ringatta Aczikát, hogy szinte ő szédült bele. Másnap aztán még kócosabb volt és sápadt, a mire kapott még egy nevet: béka. És lett belőle kócos béka.

Édesanya másnap délbe is ell kellett, hogy menjen hazulról. Oh, Istenem, hisz a mai világban az asszonyok is oly nagyon igénybe vannak véve! Nem ülhetnek mindig otthon, a szoknyájukon. Ő nagysága három helyütt is tag, a növegyetlen alelnök. Ma fontos tárgy van napirenden. A legközelebbi thea-estét nyolc- vagy kilencórakor kezdjék-e, az lesz a vita tárgya. — Szavazás fogja eldönteni, mely időszak a lelegegansabb. — A kócos béka tehát be lett rendelve a gyerekek mellé.

Vigan folyt a mulatság, Patyóék kezdtek

eredményt hirdette ki: Tóth Artur (71), dr. Eisenbarth Károly (70), dr. Fanta Adolf (69), id. Almássy Ferenc (61), Farkasdy Dezső (54) és dr. Löwy Károly (52) szavazattal választattak meg. Ez utóbbi Tóth Aladár helyébe csak egy évre. Az igazoló választmányból kiléptettek újból megválasztottak: Farkasdy Dezső, Hübner Károly, Töltényi Antal, Laufenauer Ferenc és Tóth Artur. A számonkérőszék tagjai lettek: dr. Fanta Adolf és dr. Saára Gyula. A loavatöbizzottság elnöke Karl József helyett Say István lett. A kilépő pénztári napibiztosok újból megválasztottak, néhai Bierbauer János helyét választás folytán Kégl Miklós tölti be. Tiszti ügyész helyettesi minőségben dr. Ráday Lajos ujjolag megerősítették. Az esküdtképes férfiakat összerő küldöttségéből kiléptettek ujjolag megválasztottak dr. Saára Gyula kivételével, a kinek helyét dr. Eisenbarth Károly foglalta el. A többi bizottságok kiegészítése a februári általános biz. tag választás után fog megtörténni.

A belügyministerium körrendelete a közgazgatás egyszerűsítése tárgyában, valamint a földmivélsügyi minster köszönete, mert a város az orsz. gazd. munkás segélypénztár alapító tagjai sorába belépett, tudomásul vétetett. Ugyancsak tudomásul vette a bizottság a tanács »előterjesztését«, mely szerint az italmérsí jövedékből a városra 1902-1903-1904 években egyenként 27264 k. 36 f. részesedés jut. — A katonai csapatkórháznál a pótepitkezések felülvizsgáltattak, az óvadék kiutaltatott. — A gazdasági, papnöveldei kert, valamint a ménesde mellett tér holdandékné árlejtés útján fog bérbeadatt. A gypmesteri szerződés az elhunyt gypmester özvegyével, tekintve nagy családját egy évre meghosszabbított. A papnövelde terhére előirt járdaköltség az eddigi gyakorlatnak megfelelőleg töröltetett. A piros alma-féle telken épült házak számozása határozatilag kimondatott s az ujjonnan nyitott utca a »Piros alma-utca« nevet fogja viselni.

A Szent János templom részére beszerzendő új orgona költségeinek részbeni fedezése tárgyában felolvasztatott Szenczy Győző főginn. igazgató kérvénye, melyben a beszerzési ár 5300 kor. összeg felének ajándékozás útján való meg-

magukat produkálni. Aczika az asztal tetején meg tudta vetni a bukfenecet, Patyó viszont föl-mászott a nagy tornyos ágy gombjára. Pompás dolog, a kis békának égnek állott minden szál kócos haja az ijedségtől. Hiába édesgette őket, nem fogadtak szót, mint a libuskák.

— Gyere te is biztatták a kócos békát.

Legalább Bélácska itt volna, — sóhajtozott Zsuzskó, de Bélácska a másik szobában ábcézett a tanítójával.

Bumst! Hallatszott e percben egy nagy csörömpölés.

— A mama vázája! — sápadt el Patyó, de nyomban vigyorgó kőrörvendezésre nyílt az arca: no kapsz ezért kócos béka.

Szegény kócos béka, hiába fogta pártodat Bélácska, mégis te voltál az oka.

Igy aztán minden nap kijutott szegény Zsuzskónak. Igaza volt Aczikának: a kócosossal pompásan fogunk mulatni!

Szép, fehér téli napok jártak már. Jégvirágos volt az ablak, prémesek az ereszaljak. Zsuzskó még mindig bírta a mulatságot. A haja se volt már kócos, odasimult a halántékaira szépen, a melyek sápadtak voltak, majd olyan sápadtak, mint Bélácskái, a jó Bélácskái.

Enuttal édesanya is otthon volt egyszer. A nappalban ült és lázasan himzett egy selyempárnát. Fogadás-munka volt, a kis báróé lesz, a kif úgy irigyelték tőle az asszonyok. Bélácska nem volt otthon, svéd gimnasztikára jár mos-tanában.

terítését kéri. A tanács 1000 kor. megszavazását hozza javaslatba s bár Havranek polgármester először a tanácsi előterjesztés mellett foglal állást, Péntes Imre és dr. Saára Gyula felszólalása után ő is a kért összeg kiutalását proponálja nemcsak azért, mert a templomot a polgárság sűrűen látogatja, de főleg, mert a mindenkori hazafias Rend ifjaink nevelése körül oly nagy érdemeket szerzett s a templom fenntartási költségeit is viseli. A polgármester ajánló szavai után a bizottság egyhangulag megszavazta a kért összeget oly hozzáadással, hogy az orgona kizárólag magyar ipar-termék legyen. — A Budai-uton 3 köölajlámpa felállítását megszavazta, a IV-ik nyugdírszóló póthitel-kimutatást (5650 kor.) tudomásul vette a közgyűlés.

Ezután a selyemgyár ügye került ismét szőnyegre. A közgyűlés által már megszavazott feltételek ismét nincsenek Hedrich Gusztáv inyére, próbálta hát, mit lehetne még gicucálni ettől a szegény várostól. 50.000 kor. ajándékkal, 15 évi adómentességgel szemben csak oly kötelezettséget akarna vállalni, hogy az üzem bármikor beszüntetése esetén néhány ezer koronával kiszurhassa a város szemét. Havranek polgármester jónak látja ez ügyet a legközelebbi rendkívüli ülésen tárgyalni, de Saára Gyula hathatós felszólalása után ez az óhaj bizony óhaj maradt. Immár a harmadik ajánlat felett döntene a közgyűlés, Hedrich eme játéka meg nem engedhető, miért is kéri az újabb ajánlat elutasítását a régi határozat fenntartása mellett. Dr. Farkasdy Dezső sajnálja, hogy az ügyiratokat be nem tekinthette, azonban az ügyrend ama pontját, mely szerint 3 hónapon belül ez ügyben újabb határozat nem hozható, kéri figyelembe venni. A bizottság a felszólalások után Hedrichet kérelmével elutasítja, újabb tárgyalásba nem bocsájtja.

Hosszabb vitát provokált ezután Kunszt János nyugdíjaztatás iránti kérvénye. Lassits István és Farkasdy Dezső indítványozzák, hogy Kunszt Jánosnak hosszabb szabadság adassék, mert az orvosi vélemény szerint a mindenkor szorgalmas és kiváló tisztviselő hosszabb nyugalom s figyelmes gyógykezelés esetén gyógyulást remélhet. Laufeneuer Ferenc és Péntes Imre csodálkoznak azon, hogy eddig Kunszt a legne-

Aczikát a konyhában operálták, ha jól tudom az orrát törte be, Patyó maga maradt a hálószobában.

— Hopp! gondolt egyet: játsunk karácsonyfát, milyen nagyot néz majd Aczi. Meggyujtom a gyertyákat, ugy a hogy any szokta, megfűtik ám tavaly a kulcslyukon. Mert nem a Jézuska hozza a karácsonyfát, csacsi gyerek, a ki elhiszi.

Lekapta a gyujtot.

— Hopp hó! ütötte össze a bokáját, itt is, ott is ég már, huj de szép! Ha ezt Aczika látná Gyere be Acika!

Csak úgy ropogott a száraz holmi, a sok csipke, szalag, szőnyeg a cifra szobában. A mikor már sütötte, akkor futott ki Patyó. Kiabált: nagyon ég! oltsák el már!

Lett lótas-futás. Az ablakon kicsapott a láng, a harangokat félrevették. Csak úgy futott haza Bélácska a gépbe rakott zörgős lábával.

— A mándi! A mándi! kiabálta.

Nem vette észre senki, mint kuszik föl egy kis két füstösöknya a kormos ablakon, csak Bélácska sikoltott örömeiben, a mikor egy megpörkölt szárnyu kormos kis jóság kirepült az ablakon, épen a két keze közé. Mándi, mándi! csókolt és könnyei hullottak.

A szegény kócos béka nem jutott eszébe senkinek.

Mányinó, Prigt Olga.

hezőbb munkát végezte a számvevősnél s most egyszerre konstatálják a munkaképtelenséget, noha még most is dolgozik. Tóth Artur, majd Havranek polgármester a nyugdíjaztatás mellett foglalnak állást, mire a bizottság ily értelemben határoz s Kunszt János nyugdíját a jövő hó 1-től kezdve évi 1202 k. 52 fillérben állapítja meg. — A másik nyugdíjazás sokkal csendesebb lefolyású volt. Vass Mihály kapus vonult nyugdíjba évi 470 k. illetékekkel. — Özv. Krammer Pálné nyugdíja 1000 koronában állapított meg s temetési költség címén 300 koronát utaltványozott ki a bizottság.

Göbel J. György igazgatónak az iskolaév végéig történt szabadságoltatása, ugyszintén az 1902. évi választók névjegyzéke tudomásul vétett. — Steer György napidíja 3 k. 60 fillerre emeltetett azon időre, míg a számvevősnél magasabb szakértelmet igénylő munkát végez. Herczeg Ferenc várnagy és helypénzesdedéi ügynök ama kérelmével, hogy a nyugdíjintézetbe felvétessék, ideiglenes minőségére, illetve szerződéses viszonyára való tekintettel elutasított. — Fűrész József rzbizos és Krónhoffer István rendőr évi pótdíja a következő évre ismét megadatott.

A közgyűlés berekesztése előtt Fiáth báró főispán magas röptű beszédben köszönte meg a biz. tagok ügybuzgalmát, nemes érdeklődését a közügyek iránt s ez év utolsó összejövetelén boldog új-évet kíván. A főispán szavaira dr. Saára Gyula állt fel s a bizottság, de meg az egész város nevében is megköszönte a főispán bölcs és tapintatos vezetését s úgy a főispánnak, mint az egész családjának a legboldogabb újévet kívánja.

A közgyűlés lelkes éljenzése közepette déli 12 órakor véget ért.

UJDONSÁGOK.

Előbarátainknak, olvasóinknak és ismerőseinknek őszinte szívvvel boldog újévet kíván

a szerkesztőség.

— **Újév napján** — Kiskarácson ünnepe a székesegyházban délelőtt 9 órakor az ünnepélyes sz. misét *Károly* János nagyprépost fogja bemutatni a Mindenhatónak. Reggeli 5 órától esti fél 6 óráig *Szentségimádás* lesz, melyen az *Oltaregyesület* tagjai fél óránként felváltva imádják a legméltóságosabb Oltáriszentéget.

— **Majláth püspök és a kath. sajtó.** Erdély nagynevű püspöke minden alkalmat megragad, hogy a kath. sajtó erkölcsi és anyagi támogatását papjainak, híveinek figyelmébe ajánlja. A napokban megjelent körlevelében is megteszi ezt, irván a következőket:

„Midőn kedvelt papjaimat, ugy, mint az előző években, most is szeretettel kérem, hogy csakis jóirányu, a kereszténység örök érdekeit szolgáló hírlapokat és folyóiratokat tartsanak és ajánljanak híveiknek s az 1898. XII. körlevelémhez mellékelte kimutatásra felhivom figyelmüket: egyszersmind hajlandó vagyok a szerényebb el-látásuaknak, ha erre vonatkozó kérésükkel e hó 28-adikáig hozzám fordulnak, a jövő 1902. évre is valamely keresztény szellemű napilapot vagy folyóiratot megküldeni. Ezzel azonban senkit sem akarok felmenteni azon szoros kötelesség-alól, hogy tehetsége szerint a *katholikus sajtó* föl-törvagyoztatásáért anyagi áldozatot is hozzon.”

Bizony-bizony a mai viszonyok között nagy szükség van az ilyen főpásztori intelmekre.

— **Szt. Antal kenyere.** A keresztény szeretet intézménye, mely rövid idő alatt az egész világra elterjedt, melyet mi *Szt. Antal kenyere* címén ismerünk s a szegénység, nyomorúsággal küzdők segélyezését célozza, mind nagyobb és nagyobb arányban terjed, különösen paduai Szt. Antal tisztelői között, a kik az ő pártfogását azzal hálálják meg: hogy az ő szegényeivel jót tesznek, az irgalmasság cselekedeteit tettel is gyakorolják. A szeretet filléreit Szent Antal perselyébe helyezik, hogy szükség idején a szegények abból részesülhessenek. Ily persely van Ráczkevény is, a róm. kath. plébánia templomában, a melyben a jölelkű hívek Szent Antal iránti hálából filléreiket tették, a melyeket f. hó 23-án osztott szét a róm. kath. iskola egyik tantermében Knezits Pál esperes-plébános a város szegényei között. Összegyűlt 500 korona, a melyből ki ruhát, ki élelmet, ki pedig pénzeséget kapott a szeretet filléréiből. Megható volt látni a szegények örömet, kik hálát rebegetek a szeretet adományáért. Imádkozzanak a jötevőkért, volt a jószívű Esperes felelete, ki szintén megható szavakkal mondott köszönetet Szent Antal tisztelőinek s a szegények jölteveinek. — Állítsunk minden templomban Szent Antal perselyeket s gyakoroljuk a keresztény szeretetet!

— **Karácsonyi pásztorjátékok.** A lelket és szívet nemesítő karácsonyi pásztorjátékokat mind szélesebb körben kezdik felkarolni s velük nemcsak az azokban résztvevőket művelik, hanem valóságos ünnepet szereznek az egész község lakóinak is, a melyet egész esztendőn keresztül szívesen fognak emlegetni. Ma három helyről is vettünk értesítést a karácsonyi pásztorjátékokról. Az abairól külön számolunk be, azonkívül *Nadapon* folyt le egy, a hol Hoch Emil kántortanító a Hóféherke című látványos színmű előadására tanította be apró tanítványait. Hogy mekkora munkát végeztek, eléggé bizonyítja az a körülmény, hogy a színmű 4 felvonásos és a gyermekek két nyelven, magyarul és németül is előadták és pedig 26-tól 1-ig naponta kétszer, délután magyarul, este németül. Az egyik helyi lap a 2 minap — bizonyára helytelen információ alapján — azzal vádolta a nadapokat, in specie azok elkészét, *Kolonics Károlyt*, hogy nem magyarosodnak. A ki a *Hőshírhét* látta, meggyőződhetett, hogy az ifjabb generáció akar is tudni, de meg tud is magyarul, a miben úgy Kolonics plébánosnak, mint Hoch tanítónak a legfőbb érdemük van, a kik nem ismernek fáradságot, midőn a községet nyelvében is magyarrá töreksenek tenni.

— **Új tábornok.** Ő felsége Bécsben lett legfelsőbb elhatározásával *Ponos Alajos* tábornoknak a pécsi 81. honvéd-gyalogdandár parancsnokának a székesfejérvári 5. honvédkerületi parancsnokságnál rendszerezített, beosztott tábornoki helyre ideiglenes beosztását elrendelte.

— **A Vörös kereszt-egylet helybeli fiókjának választmánya** tegnap d. u. 3 órakor ülést tartott *Havranek Józsefné* és *Ree István* társelnökök elnöklése mellett. A pénztárosi jelentés tudomásul-vétele után Havranek polgármester indítványára elfogadta a választmány, hogy az idei zárszámadást, a tagok névsorát az alapszabályokkal együtt kinyomatja s a tagoknak megküldi. Sokkal fontosabb a másik határozat, mely a megyei választmány életrekelését célozza. Noha a megyei választmánynak a városival együtt kellene működnie a magasatos ügy érdekében, az életjelt nem ad magáról. Épen e miatt a választmány a saját kebeléből egy deputációt küld ki a főispánhoz megkérendő, hogy a megyei választmány ugra szerveztessék s a tisztviselő állások ketöltessenek. Igen életrevaló indítvány tétetett ezután. A vörös-kereszt-egylet tagjai a farsang folyamán táncmulatsággal egybekötött

hangversenyt rendeznek; a terv elkészítésével a választmány az ügybuzgó elnököt, *Havranek* Józsefnek bízta meg.

— **Színlelőadás.** A helybeli kath. legényegylet ifjúsága felbuzdúva a nagy sikeren, melyet néhány nappal ezelőtt színjátékokkal arattak, holnap azaz újév napján este fél 8 óraker megismétlik előadásukat a «Doktor és inasa» című józsi vigjátékot. Tekintettel arra, hogy az ifjúság célja nem vagyonszerzés, hanem nemes szórakozás, a belépő díj csekély 20 fillér. Sőt nem elégedtek meg a színjátékkal, nemes törekvésüket igazolja a következő gazdag műsor is: 1. «Uj-év napján», Petőfi S.-tól; szavalja: Háden János. 2. «Párbajhős», vig monolog, Salamon Ödöntől; előadja: Sziksz József. 3. «Végso óhaj», Ábrányi Emiltől; szavalja: Viniczay Károly. 4. «Harmincz éven túl», Tompa Mihálytól; szavalja: Huszár Géza. 5. «Ongyilkos», vig monolog, Gabányi Á.-tól; előadja: Muskovits Pál. 6. «Báthory Gábor», Vida Józseftől; szavalja: Dorner Imre. 7. «A költő katonája», Garay Jánosról; szavalja: Risányi Pál. 8. «Király esküje», Petőfi S.-tól; szavalja: Szállér József. 9. «Hymnus» előadja: az egylet dalárdája.

— **Pászorjáték Abán.** A kis Jézus emlékéért ezuttal is, mint az előző években, halás kegyelettel ülték meg az abai róm. kath. iskola tanulóit. Szép, épületes színjátékokkal idézték jelenünkbe a kis Jézus születését, születésének célját, Istennek irántunk való nagy szeretetét; az ember gyarlóságát, az ördög győzedelmes csábításait, most és első születésének idejében stb. A szent célt, melyet maguk elé tűztek ki, valóban el is érték, mert épületes, gyönyörű játékaikkal elbűvölték a jelenlévőket. Előadták: Bartha S. «Karácsony est» és Oppir «Bűn bűnhődése» című darabokat, melyet még másnap is meg kellett ismételnök. Valóban egy falusi iskola tanulóitól jobb előadást nem lehetett volna várni. A jellemzők gyönyörűen voltak megválogatva. Készítőjük F. Szahó plébános úr nővérei voltak. Általán a színművek létrehozása, s főleg annak sikere F. Szahó plébános úr érdeme.

— **Jótekonyság.** *Courard* Vilmos cs és kir. uhlánus főhadnagy a városi szegényalap javára 10 koronát adományozott. A nemestett dícséretre nem szorul.

— **Orvos-választás.** A helybeli ipartestületi betegsegélyező pénztár orvosává a vasárnap délelőtt tartott igazgatósági ülésen 9 szavazattal dr. *Kecán* Livius kórházi orvos választott meg dr. *Frisch* Adolf gyakorló orrossal szemben, a ki 7 szavazatot kapott. A tehetséges és ambiciós fiatal orvos a kórházban viselt állásáról lemondott s a Palotavárosrészen telepedik le.

— **A romlás utja.** Tizenöt-tizenhat évvel ezelőtt egy csinos, tehetséges ifjú diákoskodott városunkban. Jó családból való, nagynevű ügyvéd gyermeke, a ki kénye-kedve szerint nevelte, taníttatta gyermekét. Az ifjú elhagyta az iskola padját, fényes uniformist öltött, huszáronkéntes lett, illett a szép testalkathoz a zsinóros attila s a nyalka, fess katoná kedvence volt az előkelő köröknek. Aztán hogy a gondtalan reguláris év lemult, családi összeköttetése révén egy budapesti pénzintézetnél nyert alkalmazást s innen kezdődik az az élet, mely az erkölcsi megsemmisülésre vezet. Nem volt tiszta kezű ember s ez okozta bukását. Állását elvesztette s nem volt elég ereje bukásából felkelni s a helyes utra térni. Eleinte hozzátartozói segítették, később azonban, midőn már a börtön kapui is megnyitak előtte lopásai miatt, kitagad. a család s nem törődött többé az önmagáról megfélekedezett gyermek-férfiával. Az első botlás óta 15 évi fegyház törte meg lelkét a bűnösnek, de nem törte meg annyira, hogy bánva a multat igaz jövőre gondolt volna. A régi maradt ő tizenöt kemény év után is. Ez Kálmán Aladár szomorú története. A mit ismét követett, nem nagyobb büne az eddigieknél. A napokban városunkba jött s a Ponty-vendéglóban szállt meg. Evett-ivott, de nem fizetett, kijelentette, hogy a Felmayer-gyár alkalmazottja lesz, majd ott fizetnek. Kiderült a turpissága, az úgy azonban békés uton elintéztetett. F. hó 28-án egyik régi tanárát, Alaghy Dezső iskolaszéki elnököt látogatta meg, azaz csak felment hozzá s

a látogatás előtt ellopta egykori tanárának 160 kor. értékű téli kabátját s aztán estefelé ismeretiséget kötött Szili Zsuzsánna rovott multu nővel, a kivel el is küldötte zálogba másnap reggel a kabátot. A rendőrség már várta a tolvajt, a ki minden mozgás nélkül beismerő vallomást tett s most már az ügyészség börtönében ül és várja az ítéletet.

— **Köszönetnyilvánítás** Azon nemes szívű hölgynek, ki Székesfejvárról a pásztor-játék szereplőinek egy láda mézes kalácsot volt kegyes küldeni, eme jószágért leghálásabb köszönetemet nyilvánítom. Pázmándon, 1091. decz. 29. *Balogh* Sándor, főtanító.

— **Áthelyezés.** *Stephán* Kálmán szegszárdi kir. törvényszéki irnokot az igazságügyminiszter hasonló minőségben a székesfejvári kir. törvényszékhez helyezte át.

— **Seregélyesen** Vörös józsef tanító ernyedetlen szorgalma hozta létre az idei karácsonyi színjátékot, a melyet közkívánatra négyyszer adtak elő, mindig telt ház és óriási érdeklődés mellett. A tiszta jövedelmet a templom orgonájának javítására fordítják.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A vármegyei árvaház, valamint a székesfejvári «Amateur-club» alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

SZÍNHÁZ.

1901. december 28.

A szép Helena. Kalmár József jutalomjátéka. Szép hangon nótázott Trójának hercege, Kár, hogy mőg nem tellött szőgénynek a zsebe; Pedig az Irénke csapott föl társának, Eljászva szerepét j' a szép Helenának. Főnn az padon szépen ögymásba szerettek S az szinfalak mögött markukba nevettek. Csalafentos legény vót a kis Orestes; Gyöngéd a formája, nem pediglen testes. Ménes Lajos királyt tőtte Tisztay; Szereti a lyó bort, kivált ha iszka. Sok lyót mögszógátak Ferenczy mőg Déry; Amannak Barnai, ennek Endresz méri. Kályhás bátyánk pedig, Juh Pétőr főpapja, Panaszkodott, hogy az sápot véknyan kapja. Hallánk ezönkívül sok ótska viccöket, De ezöknök ma inán nevetnyi nem löhet.

1901. december 29. Délután.

Gyurkovits leányok. Életkép. *Főti* Fridád (Mici) vót a legkedvesebb, tán a leghálásabb szerep, de meg is felelt neki oly szeretetreméltó bravourral, a mely őt az egész darab közép-pontjává tette. Körülötte forgolódvá játszóttak kis játékaikat a többi szereplők. Legközelebb vót hozzá *Déry* (Horkay Feri) játékbán is, a szerepe fontosságában is. *F. Lányi* Irma (Katinka) és *Kovács* (Gida) szépen kidolgozott szerepeket mutattak be. *Halmay* (az ezredes) és *Havas* (a főhadnagy) meglehetősek lettek volna; kár hogy cseppet sem voltak katonák.

Este *A fahurosszát* adták, ezt a vén, de becsületes népszínművet, melynek megannyi alakja kiváló, tőkéletes tyus. Megható vót a *Ferenczy* (Göndör Sándor) és *Dulich* Mariska (Boriska) meleg, kifejezésteljes játéka. *Halmayné* (Finum Rózi), *Főti* (Tercsi), *Déry* (Lajos), *Tisztay* (Gonosz), *Árnyay* (Feledi) s a többiek mind, mind jó vót; még Kalmártól is szép, hogy ráruházta szerepét (Makkhetes korcsmáros) a szinlaposzóra.

Kovács J. Adolf

KÖNYVNYOMDA • PAPIRKERESKEDÉS • KÖNYVKÖTÉSZET

SZÉKESFEJÉVÁROTT, Szőgyényi-Marich-utca.

Elfogad mindennemű könyvnyomdai, könyvkötészeti munkákat, *falragaszok, számlák, körlevelek, árjegyzékek, rovatolt táblázatok, zárszámadások stb. stb.* a legjutányosabb áron. Raktárt tart teljes *irodai felszerelések, levélpapírok, írószerek, lénta stb. stb.* Nagy választék a legújabb *képes-levelezőlapokból, Emlékkönyvekből, Levelezőlap albumokból.*

100 darab Névjegy 45 kr.

Nyomatott Számmer Imre könyvnyomdai intézetében Székesfejvárott.

1901. december 30.

A bányamester Operett. *Huckstädt* Irén (grófkisasszony) ma szokatlan mozgékonyágával, szépen mérsékelt hangjával igen csinosan alakított. Oldódnak hát végre a megkövült tagok. *Ferenczy* (címszerep) szép baritonja, úgy mint *Kalmár* (Roderik) kellemes tenorja ma is élvezetessé tették az estét. *Tisztay, Halmay, Dulich* is jók voltak. Szől.

Székesfejvári szab. kir. város polgármesterétől, 22560/1901

Pályázati hirdetés.

Kunszt János II-od számvevő Székesfejvári szab. kir. város törvényhatósági bizottságának 22560 számú határozatával nyugdíjaztatván, ezen nyugdíjaztatás folytán megüresedett, 2200 korona évi fizetéssel és 500 korona lakpénzzel javadalmazott II-od számvevői, esetleges előléptetés folytán megüresedendő 2000 korona évi fizetéssel és 500 korona lakpénzzel javadalmazott I. alszámvevői, 1800 korona évi fizetéssel és 400 korona lakpénzzel javadalmazott II. alszámvevői és 1400 korona évi fizetéssel és 3.00 korona lakpénzzel javadalmazott számfeljői állásra főispáni megbízásból pályázatot hirdetek.

Felhivom emnélfogva a pályázni szándékozókat, hogy az 1883. l. t.-c. 17. §-ában előirt képesítéseket igazoló okmányaikkal felszerelt kérvényeiket Székesfejvári szab. kir. város közigazgatási iktató hivatalba 1902. évi január hó 14 ig bezárólag a hivatalos órák alatt nyujtsák be.

Székesfejvári, 1902 január hó 1-én.

Havranek József, polgármester.

FRANK BALÁZS

kutmester (I. Öreg-utca 5. sz.)

Elfogad kut-furást, ásást, szivattyu-javitást, vízvezeték és fürdő-berendezéseket. Minden e szakba vágó munkát jutányosan és pontosan végez.

ZBITEK E. NEUSTIFT

Olmütz mellett.



Üvegmozaik, szentírók, loudesi barlangok és urnapi oltárok gyára.

Ő szents XIII. Leo pápa kitüntető elismerése, továbbá a pétervárdi kath. theol. akad. és a kath. missió-társ. által Konstantinápolyban lett kitüntetve és elismerve.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.